

ПРАВНИ СИСТЕМ СРБИЈЕ И СТАНДАРДИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И САВЕТА ЕВРОПЕ

ИЗДАВАЧ: Правни факултет Универзитета у Крагујевцу
Институт за правне и друштвене науке
Јована Цвијића 1, 34000 Крагујевац
телефон: (034) 306 513, 306 504
телефакс: (034) 306 540
е-пошта: faculty@jura.kg.ac.yu
institut@jura.kg.ac.yu
веб: <http://institut.jura.kg.ac.yu>

РЕЦЕНЗЕНТИ: Проф. др Снежана Соковић
Проф. др Ивана Симоновић-Хибер

ЗА ИЗДАВАЧА: Проф. др Миодраг Мићовић

ПРИПРЕДИО: Проф. др Станко Бејатовић

ШТАМПА: Култура принт Београд
ТИРАЖ: 300 примерака

ISBN 978-86 - 7623 - 021 - 1

ПРЕДГОВОР

Једна од важнијих особености садашњег стања Републике Србије јесте и интензиван рад на реформи њеног правног система, а у оквиру ње стављање посебног акцента на његову усаглашеност са стандардима Европске уније и Савета Европе. Бројни су разлози давања приоритета овом задатку и они су толико познати да их је сувишно понављати и овом приликом. Уместо тога апострофирамо само значај што квалитетнијег окончања текућег процеса реформе. Ово не само због тога што је усаглашеност правног система Републике Србије, као и правног система било које друге државе кандидата за чланство у Европску унију, један од неизоставних услова за постизање тог циља већ и из разлога што се степен демократичности свих друштва цени управо по степену квалитета њеног правног система (по садржају његових правних норми и начину њихове примене). Имајући у виду овакав значај процеса реформе правног система како за државу као целину тако и за све њене субјекте (грађане и правна лица) сасвим је нормално да ова проблематика представља приоритет у деловању не само најзначајнијих владиних и невладиних асоцијација и других правних субјеката већ и сваког њеног грађанина. Полазећи од овог, а у жељи да дамо што већи допринос процесу квалитета рада на реформи правног система Републике Србије, односно са његовим усаглашавањем са општеприхваћеним правним стандардима Европске уније и Савета Европе већ пету годину интензивно радимо на научно-истраживачком пројекту под насловом "Правни систем Србије и стандарди Европске уније и Савета Европе". Резултати рада на пројекту треба да дају одговор на два кључна питања текућег процеса реформе нашег правног система, а пре свега његовог усаглашавања са општеприхваћеним правним стандардима Европске уније и Савета Европе. Прво питање се тиче анализе досадашњег степена усаглашености правног система Републике Србије са овим стандардима, а друго давање предлога *de lege ferenda* за постизање потпуног степена хармонизације правног система Републике Србије са стандардима који представљају предмет анализе у раду на овом пројекту. И управо захваљујући интензивном раду на овом научно-истраживачком пројекту, након пет година изучавања ове проблематике, дошли смо до низа резултата рада како по питању утврђивања степена усаглашености тако и по питању путева и начина потпуне хармонизације правног система Републике Србије са општеприхваћеним правним стандардима Европске уније и Савета Европе, и исте живимо, и путем овог (по реду петог) зборника радова доступним нашој стручној и не само стручној јавности.

Представљајући постигнуте резултате у раду на овом пројекту дубоко смо убеђени, а то нам је и искрена жеља, да ће радови који се објављују у

Штампане Зборника подржао Министарство науке и технолошког развоја Републике Србије

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
Институт за правне и друштвене науке

**ПРАВНИ СИСТЕМ СРБИЈЕ И
СТАНДАРДИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И
САВЕТА ЕВРОПЕ**

Књига V

ПРИРЕДИО:
Проф. др Станко Бејатовић

Крагујевац
2010.

Др Зоран Поповић,
редовни професор

UDK: 347.63 - 055.623

ПРИЗНАЊЕ ОЧИНСТВА

1. Појам

Питанји карактер зачећа детета чини његово очинство а ратон неизвесним, за разлику од очевидности порођаја који мајку чини извесном. Овакви карактер очинства искључује сваки директни доказ његовог постојања, осим у случају биолошке експертизе. Ово је разлика што се у праву успостављају претпоставке. Без претензија за апсолутном истином, очекује се да претпоставка буде врло вероватна. Породични закон Републике Србије (ПЗРС)¹ садржи две правне претпоставке о успостављању очинства детета. За децу рођену у браку очинство се успоставља на основу претпоставке очинства мужа мајке. Оцем детета рођеног ван брака сматра се мушкарца чије је очинство утврђено признањем. Ако се не може утврдити признањем, утврђује се судском пресудом.²

Утврђивање очинства судским путем, углавном, не изазива неке веће проблеме нарочито захваљујући готово неограниченим могућностима модерне медицине. На међународном плану мишљења су врло подељена у погледу тога треба ли и под којим условима дозволити заснивање очинства на основу признања. И ако се признање допушта постоје значајне разлике у погледу тога како и под којим условима омогућити оспоривање лажног признања.

Признање очинства се правно нормира и на међународном и унутрашњем плану.³ Тако Конвенција о правном положају детета рођеног ван брака⁴ у чл. 3 прописује да се очинство детета рођеног ван брака може установити признањем и судском одлуком.⁵ На исти начин и прилично детаљно Породични закон Републике Србије уређује ово питање.⁶

¹ "Службеник РС Србије", 18/2005

² Видети чл. 15, ст. 4. Породичног закона

³ Усвојена 18. октобра 1975. године у Стразбуру, од стране Савета Европе. Србија није ратификовала ову Конвенцију.

⁴ Исто правило садржано је и у Принципима о успостављању правне везе између родитеља и детета које је предложила за усвајање једна група експерата Европске комисије за породично право Савета Европе (Commission on European Family Law - CEFL). Комисија је састављена од правних експерата са циљем хармонизације породичног права у Европи. Принципи које коначно усвоји Комисија изис-

